

Sigdal kommune - Reguleringsplan - Sentrumsplan Eggedal - uttalelse til varsel om oppstart og høring av planprogram

Vi viser til brev av 27. juni 2022 om varsel om oppstart og høring av planprogram for sentrumsplan Eggedal.

Tiltaket er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern og prosessmyndighet etter vannforskriften. Viken fylkeskommune har følgende merknader til varselet:

Kort om planarbeidet

Det varsles oppstart av planarbeid for områdereguleringen sentrumsplan Eggedal. Planprogram legges samtidig på høring.

Varslet planområde omfatter områder Eggedal sentrum og omkringliggende områder, og utgjør ca. 600 dekar. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for videreutvikling av Eggedal sentrum og omegn med bolig og ulike sentrumsfunksjoner som handel og service, som et attraktivt sentrumsområde for innbyggere og besøkende. Med hensyn til grad av detaljering går det frem at: «Planen skal så langt som mulig erstatte en detaljregulering og være et juridisk verktøy for videre byggesaksbehandling. Det kan likevel bli nødvendig med detaljregulering av enkelte områder innenfor planområdet.»

Kommunen har vurdert at planarbeidet ikke utløser krav om konsekvensutredning. Kommunen viser til at planforslaget vil være i samsvar med tidligere plan og vurderer på bakgrunn av dette at planforslaget er unntatt krav om konsekvensutredning.

Ut fra planprogrammet forstår vi det slik at viktige tema i planarbeidet vil være:

- Prinsipper for stedsutvikling og utforming i Eggedal
- Omfang av utbygging og plassering av ulike funksjoner/formål, adkomstløsninger og vegger, parkeringsareal, møteplasser, grønnstruktur, lekeareal/fellesområder i forbindelse med boliger, tilrettelegging for myke trafikanter, teknisk infrastruktur som VA
- Tilpasning til og ivaretagelse av kulturminne- og landskapshensyn
- Avklaringer flom- og skredforhold, håndtering av erosjon, overvann og klimatiske forhold. Vurdering av byggetiltak nært vassdrag og avbøtende tiltak

PLAN Avdeling for kommunale planer

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no

Internett: www.viken.no

Org.nr.: 921693230

- Beskrive mulige løsninger for sammenbinding mellom sentrum og fjellet

Merknader

Konsekvensutredning:

Vi viser til konsekvensutredningsforskriften og veilederen til forskriften.

Slik vi forstår planprogrammet, legges det opp til at planarbeidet så langt som mulig skal gi rammer for å gjennomføre konkrete tiltak. Vi viser til vedlegg II punkt 10 bokstav b - *Utviklingsprosjekter for by- og tettstedsområder, inkludert kjøpesentre og parkeringsanlegg*, i konsekvensutredningsforskriften. Denne kategorien skal forstås bredt. Vi forstår det slik at planarbeidet omfatter denne tiltakskategorien i vedlegg II i forskriften.

I henhold til veilederen (tilgjengelig her: [Utkast veileder KU og planleggingen etter plan- og bygningsloven \(regjeringen.no\)](#)) er det slik at: «Områderegulering med sikte på å gjennomføre konkrete tiltak i vedlegg II, skal konsekvensutredes dersom en vurdering etter kriteriene i § 10 tilsier at planen eller tiltaket kan medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn (jf. § 8 bokstav a).» Det er unntak der det konkrete tiltaket tidligere er konsekvensutredet.

I veilederen er det presisert at: «Unntaket [fra krav om konsekvensutredning] gjelder ikke der det bare er gjort en overordnet konsekvensutredning for omdisponering av arealer til utbyggingsformål i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel. Dette gjelder selv om forslag til arealdisponering også her kan være motivert i konkrete (private eller offentlig) ønsker om utbygging.»

Det må derfor iht. § 8 gjøres en konkret vurdering etter § 10 av om planforslaget kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Vi viser til veiledning om hvordan gjøre § 10-vurderinger her: [veileder § 10 \(regjeringen.no\)](#) Dersom det vurderes at planen kan komme til å få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, vil det måtte utarbeides en konsekvensutredning.

Vi ber kommunen supplere planprogrammet med vurdering etter konsekvensutredningsforskriftens § 10. For våre ansvarsområder ber vi om konsekvensutredning av temaet kulturminner – se lenger ned i brevet. Vi anbefaler kommunen å ta stilling til øvrige tema.

Som det står i reguleringsplanveilederen: «Ved vurdering av hva en konsekvensutredning skal inneholde, er det viktig å legge vekt på informasjon som har betydning for at det skal kunne tas en beslutning i saken. Det må vurderes konkret hva som er relevante utredninger som skal legge grunnlag for å kunne ta stilling til om en plan skal vedtas. Både omfang av utredningen, og temaene som utredes, vil avhenge av den konkrete planen og egenskaper ved området. Planmyndigheten må også vurdere om det må skaffes ny informasjon ved å gjennomføre undersøkelser, samle inn data e.l.»

Planprogrammet bør oppdateres med redegjørelse av:

- Hvilke tema som skal inngå i konsekvensutredningen – se § 21 i forskriften

- Hvilke metoder som er tenkt benyttet for å skaffe nødvendig kunnskap

Se eksempelvis hvordan dette er satt opp skjematisk her (utklipp fra planprogram til rullering av kommuneplanen til Flesberg):

Tema	Eksisterende kunnskap	Evt. behov for ny kunnskap
Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap	<ul style="list-style-type: none"> • Askeladden • Pågående interkommunal kulturminneplan • Landskapskartlegging i Flesberg kommune (1997) • Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Buskerud (1999) • Kulturminnekompasset, regional plan for kulturminnevern i Buskerud (2017) 	Nei
Landskap og terreng	Helningskart	Nei
Folkehelse	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelseprofil • Spørreundersøkelse blant innbyggerne i Flesberg kommune, 2019 (Flesberg kommune, DOGA) • Studentoppgaver (NMBU 2017) 	Nei
Dyrka og dyrkbar mark og beitebruk	<ul style="list-style-type: none"> • AR5 • Beitelagskart 	
Naturmangfold	<ul style="list-style-type: none"> • Registrerte viktige naturtyper • Utvalgte naturtyper • Artskart • Viltkart 	Naturtyper vil bli kartlagt etter NiN-metodikk i nye utbyggingsområder
Transportinfrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • Fylkesdelplan for byggegrenser og 	

I tillegg bør det redegjøres for:

- Relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes i konsekvensutredningen

Dette kan være ulike alternativer til områdeutnyttelse, plangrep osv. 0-alternativ skal inngå i konsekvensutredningen, jfr. § 20.

Se eksempelvis hvordan vurderingen av ulike alternativer er lagt opp i konsekvensutredningene i dette planarbeidet (områdeplan for Vestlia reiselivsområde): [GISLINE WebPlan 4.1.13](#) (NB – mangler enkelte relevante tema).

Samleside med veiledere konsekvensutredning: [Regelverk for konsekvensutredninger - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Tettsteds- og sentrumsutvikling:

Vi viser til Regional plan for areal og transport i Buskerud som en viktig føring. Her er det blant annet lagt vekt på attraktiv og bærekraftig tettsteds- og sentrumsutvikling og hensynet til reiseliv.

I reisemålsutredning Helhetlig strategi for Norefjell – fra OK til WOW! er det vist til utviklingspotensial for Eggedal som en fjellandsby og besøksmål. Denne rapporten peker både på videreutvikling av service- og handelstilbud i sentrum, attraktiv stedsutvikling som bygger oppunder stedets særpreg og kvaliteter, og å binde Eggedal tettere sammen med fjellet. Vi ser det som positivt at kommunen i sitt planarbeid skal legge vekt på dette. En områderegulering som kan gi helhetlige rammer for videreutvikling av området, kan være et godt grep.

Vi ser det er lagt opp til medvirkningsprosesser med ulike aktører og grupper i lokalsamfunnet gjennom planarbeidet. Dette ser vi som positivt. Vi viser til disse sidene/veilederne som gir inspirasjon og råd for ulike medvirkningsprosesser:

[Innbyggermedvirkning - KS](#)

[Verktøykasse-utviklingsprosesser-Hedmark.pdf \(netdna-ssl.com\)](#)

Vi ser det som positivt at kommunen legger vekt på tett samarbeid med grunneiere og utbyggere i planarbeidet, med dialog underveis. Det skal utarbeides et overordnet dokument for felles planlegging, som kan minne om Veiledende prinsippprogram for offentlige rom (VPOR). Vi forstår det slik at dette skal skje tidlig i prosessen ut fra veilederen kommunen har linket til. Vi understreker at det er viktig at det er reelle muligheter for tilpasninger av planforslaget underveis, ut fra hva som kommer frem i utredningene og innspill ved høring og offentlig ettersyn og medvirkningsprosesser.

Fylkeskommunen er satt til å ivareta hensynet til barn og unge spesielt, og vil følge opp dette ved offentlig ettersyn. Vi viser til *Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen*, rundskriv T2-/08 Om barn og planlegging og plan- og bygningslovens formålsparagraf som vektlegger at barn og unge skal sikres trygge og gode oppvekstmiljøer. Barn og unge har en begrenset aksjonsradius og er særlig avhengig av egne arealer i nærmiljøet som kan fremme aktivitet, lek og utfoldelse og gi varierte muligheter for sosialt samvær. Ved planlegging av boliger må det legges til rette for lekearealer for barn i ulike aldre. De rikspolitiske retningslinjene legger til grunn at lekeareal skal være skjermet fra støy over grenseverdiene, ha gode solforhold, ikke være brattere enn 1:3 eller smalere enn 10 meter, og være skjermet fra trafikk og annen fare. Vi viser også til kommunedelplanbestemmelsene. Det anbefales at lekearealer avsettes i plankartet med arealformål for dette eller alternativt bestemmelsesområde, og at dette sikres opparbeidet med bestemmelser om utforming og rekkefølgekrav. Dersom arealer av betydning for barns lekemuligheter blir berørt av planforslaget, stilles det i punkt 5d krav om erstatningsarealer.

Vi legger til grunn at områder avsatt til LNFR-formål i kommunedelplanen videreføres med tilsvarende formål i områdereguleringen. Vi viser til Regional plan for areal og transport i Buskerud, nasjonal jordvernstrategi hvor det blant annet er lagt vekt på hensynet til jordvern. Når det gjelder dyrka mark som fikk utbyggingsformål i kommunedelplanen, anbefaler vi kommunen at det sikres avbøtende tiltak med hensyn til jordvern og matproduksjon. Eksempelvis å legge til rette for gjenbruk av egnet matjord. Det kan være hensiktsmessig at det utarbeides en matjordplan som nærmere avklarer hvordan dette skal gjøres, og at det gis bestemmelser om dette. Se eksempelvis denne veilederen: [veileder-matjordplanen utskriftsvennlig-nov19.pdf \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalteren.no/utskriftsvennlig-nov19.pdf) Tilrettelegging for nydyrking kan også være et grep.

Videre viser vi til bestemmelse i kommunedelplanen om vegetasjonsbelte mellom byggeområder og dyrka mark som bevares: «Det skal sikres et vegetasjonsbelte innenfor B50F mellom bebyggelse og kulturlandskapet ovenfor byggeområdet. Vegetasjonsbeltet skal sikre visuell skjerming og opprettholdelse av et grøntdrag mellom bebyggelse og kulturlandskapet. Det skal sikres et vegetasjonsbelte innenfor B50D mellom bebyggelse og jordbrukslandskapet ovenfor byggeområdet. Vegetasjonsbeltet skal sikre et grøntdrag mellom bebyggelsen og jordbrukslandskapet.» Vi ber om at dette ivaretas i planen, for å hensynta kulturlandskapet og begrense eventuell konflikt mellom boligområder og landbruksdrift.

Friluftsliv:

Planområdet ble i 2018 kartlagt som nærturterreng og et viktig friluftslivsområde (naturbase.no). Det framgår av kartleggingen at dette er et flott kulturlandskap, og at det er planlagt merking av nærturløyper i området. Det er derfor av stor betydning at hensynet til friluftsliv, både områder og ferdselsårer, ivaretas.

Det er positivt at hensynet til sammenhengende grønnstruktur og gode møteplasser omtales i forslaget til planprogram. I planprogrammet står det blant annet at *Planarbeidet skal tilrettelegge for å bevare sammenhengende grøntstrukturer, deriblant snarveier gjennom området og naturområder som benyttes av barn til f.eks. leik og adkomst til og fra ulike aktiviteter.* Det står videre at *Planen skal vise til både eksisterende og naturlige møteplasser, til muligheter for friluftsliv og til nye møteplasser.*

Vi vil understreke betydningen av dette blir fulgt opp og godt ivaretatt i planen som skal utarbeides. Det er også viktig at opplevelseskvalitetene ved at det renner elver gjennom planområdet blir ivaretatt på en god måte. Vi viser i den sammenhengen til Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035. Her er det blant annet lagt til grunn at det skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i 100-metersbeltet til sjø og vassdrag. Vi viser også til § 1-8 i Plan- og bygningsloven om dette.

Samferdsel:

Planforslaget berører fylkesveg 287, Eggedalsveien.

Eggedalsveien hadde i 2021 en gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT) på 1900 kjøretøy, hvor 12 % er andelen lange kjøretøy. I helger og ferier er trafikken betydelig større, hovedsakelig på grunn av fritidsboliger. Fartsgrensen varierer fra 40 km/t i sentrum, til 50 og 60 km/t ut av sentrum. Det er blandede løsninger for gående og syklende langs fylkesvegen gjennom planområdet.

Generelt:

Sommeren 2020 frafalt Viken fylkeskommune innsigelsen til trafikkforholdene til kommunedelplanen Tempelseter, Djupsjøen og Eggedal sentrum. Etter en ny vurdering ble det konkludert at trafikkanalysen i stor utstrekning besvarer innsigelsespunktene. I planprogrammet er det skrevet *at trafikkanalysen konkluderer med at krysset mellom Fv. 287 og Tempelseterveien ikke vil være til hinder for de nye tiltakene som framkom i høringsutkastet til kommunedelplanen. Kun ca. 1/3 av kapasiteten av krysset vil bli tatt i bruk, og anses med det for å være robust også i høysesong og på store utfartsdager. Den nylig vedtatte kommunedelplanen for området har i tillegg redusert omfanget av nye tiltak sammenliknet med høringsutkastet, og kapasiteten på krysset vurderes derfor som svært god i overskuelig framtid.*

Merknader:

Vi er positive til at det i planprogrammet står at det skal beskrives adkomstløsninger til nye byggeområder og evt. tiltak på eksisterende infrastruktur. Videre vises det til det pågående arbeidet med en trafiksikkerhetsplan for hele kommunen, som bl.a. påpeker manglende gangfelt og sikker kryssing av Fv. 287 i Eggedal sentrum. Arbeidet skal vurdere løsninger som gir forsvarlig trafikkavvikling og høy trafiksikkerhet på veinettet. Det skal tilrettelegges for kollektiv transport og bruk av sykkel som transportmiddel.

Det er viktig at planen legger til rette for økt bruk av sykkel og gange og at man tar en vurdering om dagens tilbud for myke trafikanter i sentrum er tilfredsstillende. Vi mener det er positivt at kommunen ønsker å utvikle tilbud innen grønn mobilitet på bekostning av privatbilismen. Det er viktig at kommunen har en plan B for kollektiv, sykkel og gange dersom man ikke lykkes med Autonome kjøretøy. Dersom det er behov for tiltak for økt bruk av grønn mobilitet som berører Vikens fylkesvegnett, må det utarbeides tekniske planer for dette. Teknisk plan utarbeides etter Statens vegvesens håndbok R700 tegningsgrunnlaget, og skal være godkjent av vegmyndigheten før reguleringsplanen legges ut til offentlig ettersyn.

Endringer på vårt vegnett må påregnes forlangt gjennomført før nye områder kan tas i bruk, og det må inngås gjennomføringsavtale med Viken fylkeskommune før tiltaket kan iverksettes. Dette må fremgå av reguleringsbestemmelsene. For nye utbyggingsområder er det viktig at disse reguleres slik at eventuelle avbøtende tiltak i vegnettet kan hjemles gjennom rekkefølgebestemmelser. For nye utbyggingsområder og støy henviser vi til Miljødirektoratets rundskriv T-1442/2021.

Parkering:

Når det gjelder parkeringsløsninger anbefaler vi at planen sikrer tilrettelegging for sykkelparkering i tillegg til bilparkering, både i forbindelse med utbygging av boligområdene og sentrum. Dette kan være et av flere gode grep for å legge til rette for grønn mobilitet.

Naturfare:

I NVEs temakart går det frem at deler av planområdet omfattes av aktsomhetsområder for flom og jord- og flomskred, og det er lagt inn hensynssoner faresoner med bestemmelser i kommunedelplanen. Vi ser det som positivt at kommunen har stort fokus på dette temaet i planarbeidet. Arealplanlegging som tar hensyn til flom- og skredfare er det viktigste virkemidlet for å forebygge tap og skader fra disse naturfarene. Kommunen har et generelt ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Plan- og bygningsloven pålegger kommunen å forebygge risiko gjennom sin rolle som kommunal planmyndighet. Utbygging må i størst mulig grad styres utenom fareområder. Der dette ikke er praktisk mulig, må det fastsettes hensynssoner med bestemmelser som ivaretar sikkerheten i samsvar med sikkerhetskravene i byggt teknisk forskrift (TEK17). Private planleggere og kommunene må utrede flom- og skredfare som en del av ROS-analysen, og innhente sakkyndig bistand når det er nødvendig. NVEs retningslinjer "Flaum- og skredfare i arealplanar" beskriver hvordan dette bør gjøres. Kommunene har ansvaret for at farene er kartlagt, vurdert og tatt tilstrekkelig hensyn til når planer vedtas.

Hensyn til arkeologiske kulturminner:

Vi viser til vårt brev av 24.06.2022 med krav og budsjett for arkeologisk registrering innenfor planområdet. Fylkeskommunen må gjennomføre en arkeologisk registrering, jmfør kulturminnelovens § 9, før vi har grunnlag til å uttale oss til planarbeidet. Vi vil utarbeide en rapport og gi vår uttale etter at en registrering er gjennomført.

Dersom det ikke blir tatt tilstrekkelig hensyn til automatisk fredete kulturminner i reguleringsprosessen, kan det være aktuelt å reise innsigelse ved offentlig ettersyn. Det er derfor viktig med tett dialog gjeldende hensynet til kulturminnene etter at området er ferdig arkeologisk registrert.

Nyere tids kulturminner:

Sigdal kommune skal utarbeide en kulturmiljøplan som skal gi et godt kunnskapsgrunnlag og oversikt over kulturminner og kulturmiljøer i kommunen. Det er også positivt at Sigdal kommune har søkt og fått tilskudd til å lage en kulturhistorisk stedsanalyse for Eggedal sentrum i 2022. Stedsanalysen og kulturmiljøplanen vil sammen utgjøre svært viktige kunnskapsgrunnlag for kommunen i den videre areal- og samfunnsplanleggingen. En oversikt over verneverdige kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap i kommunen vil bidra til forutsigbarhet i arealplanleggingen ved at viktige kulturminneinteresser blir kjent.

Videre er det positivt at Sigdal kommune, i høringsutkast til kommuneplanens samfunnsdel, skal la stedenes historie, kvaliteter og egenart styre utviklingen i kommunens sentrum og tettsteder (2.4 *Bolig, sentrums og tettstedsutvikling*). Dette er i tråd med føringer blant annet i regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035 hvor ett av prinsippene for god by- og stedsutvikling er at lokal byggeskikk og kulturmiljøer preger stedet (Regional plan for areal og transport i Buskerud, 2018:14). Videre løfter vi under dette temaet fram Riksantikvarens nylig reviderte *strategi og faglige anbefalinger for by- og stedsutvikling* (Riksantikvaren, 2021). Strategien har nå et økt fokus på utvikling av små og større tettsteder sammenlignet med forrige versjon. Strategien kan lastes ned her: [RA_BYSTRATEGI_2021.10.26_WEB_150dpi_oppslag.pdf](https://www.riksantikvaren.no/RA_BYSTRATEGI_2021.10.26_WEB_150dpi_oppslag.pdf) (riksantikvaren.no)

Kulturminneverdier innenfor planområdet

Innenfor planområdet ligger Eggedal kirke som er listeført og underlagt bestemmelsesområde #5 i kommunedelplan for Tempelseter, Djupsjøen og Eggedal sentrum. Deler av planområdet berører også et verneverdig kulturmiljø oppført i regional plan for kulturminnevern (vedtatt 2017) og et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse (KULA).

Plankart og bestemmelser

Vi ber om at bestemmelsesområde #5 fra kommunedelplanen videreføres med samme utstrekning i plankartet på sentrumsplannivå. Dette kan vises enten som et nytt bestemmelsesområde, eller som en hensynssone c) bevaring kulturmiljø (H570). Bestemmelser til bestemmelsesområdet fra kommunedelplanen må videreføres som bestemmelser i områdereguleringen. Fylkeskommunen vurderer det som svært viktig at nye byggetiltak i nærheten av Eggedal kirke oppføres som adskilte, mindre bygningsvolum. Vi ber derfor om at retningslinje til bestemmelsesområde #5 som omhandler dette videreføres som en bestemmelse i områdeplanen.

Det er viktig at det sikres en god utforming av nybygg når det gjelder høyder, plassering, form, løsninger, materialer, vegetasjon og farger som ivaretar hensynet til kirkebygget og dets omgivelser, og at dette følges opp med juridisk bindende virkemidler i planen. Vi deltar gjerne i møte med kommunen for å diskutere mulige plangrep for dette, når det foreligger et grovutkast.

Det fremgår av utkast til planprogram at områdeplanen så langt som mulig skal erstatte en detaljregulering og være juridisk verktøy for videre byggesaksbehandling. Vi vil sterkt anbefale at byggeområdene i nærheten av Eggedal kirke og områdene som berører KULA-landskapet detaljreguleres, ettersom vi har erfart at områderegulering i enkelte tilfeller kan være et noe grovmasket plannivå for å ivareta kulturminnehensyn når det gjelder utforming og detaljering i nye byggeprosjekter.

Krav til konsekvensutredning

Vi viser til §10 i veileder til forskrift om konsekvensutredning. I veilederen går det frem at «Dersom en plan eller et tiltak helt eller delvis er lokalisert innenfor områder regulert til bevaring gjennom plan- og bygningsloven, er omfattet av hensynssoner, arealformål eller bestemmelser for å ivareta verdier, eller er helt eller delvis innenfor områder som er omfattet av NB!-registeret (register for nasjonale kulturhistoriske bymiljøer), statlig listeførte landsverneplaner, vil dette normalt utløse konsekvensutredning.» og at «Listeførte kirker omfatter alle kirker bygd mellom 1650 og 1850. I tillegg er en rekke kirker bygd etter 1850 også listeførte. At en kirke er listeført, innebærer at den er definert som verneverdig og av nasjonal verdi, og skal behandles i henhold til det såkalte kirkerundskrevet fra Kulturdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Planer og tiltak i listeførte kirkers nærområder innenfor en 60-meterssone i spredtbygde områder vil som regel medføre vesentlige virkninger og utløse konsekvensutredning".

Vi ber om utarbeiding av konsekvensutredning for dette temaet som en del av planarbeidet, da planarbeidet berører, og kan komme i konflikt med, viktige kulturminneinteresser. Konsekvensutredning vil være et godt verktøy for å få belyst virkningene på kulturminnene og kulturmiljøet av nye byggetiltak som planforslaget legger opp til, og vurdering av eventuelle avbøtende tiltak. Viken fylkeskommune har gitt tilskudd til en kulturhistorisk stedsanalyse (DIVE) for Eggedal sentrum. Stedsanalysen vil kunne utgjøre et viktig kunnskapsgrunnlag i konsekvensutredningen.

Se gjerne denne veilederen om konsekvensutredning av kulturminner/kulturmiljø, som er utarbeidet av Riksantikvaren: [Kulturmiljø - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/tema/kulturmiljo)

Dialog i det videre planarbeidet

Da fylkeskommunen er myndighet for listeførte kirkers omgivelser, samt har ansvar for å ivareta nasjonale og regionale interesser (som KULA-landskapet), ønsker vi videre dialog med kommunen underveis i planarbeidet. Vi ber kommunen om å utarbeide gode illustrasjoner som viser nær- og fjernvirkninger av nye byggetiltak, 3D-modeller samt målsatte snittegninger, som viser volumer og mønehøyder som planforslaget åpner opp for. Dette vil være viktig både i sammenheng med KULA-landskapet og den listeførte kirken. Dette er gode verktøy som gjør det mulig for fylkeskommunen å vurdere virkingen av nye byggetiltak i nærheten av kulturminneverdiene som Viken fylkeskommune skal ivareta.

Dersom det ikke blir tatt tilstrekkelig hensyn til viktige kulturminneinteresser i reguleringsplanen, vil fylkeskommunen vurdere å legge planforslaget frem for politisk behandling med forslag om å fremme innsigelse.

Vannmiljø:

Regional vannforvaltningsplan for Vest Viken 2016-2021 har fastsatt mål for vannmiljøet i alle vannforekomstene i vannregionen og gjelder inntil ny plan er godkjent av departementet. Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken 2022-2027 med tilhørende

planretningslinjer forventes godkjent i løpet av oktober, og vi anbefaler derfor at denne legges til grunn.

Det må gjøres en konkret vurdering av om planforslaget, med tilhørende tiltak, vil kunne påvirke fastsatte miljømål, jf. §4 i vannforskriften og regional vannforvaltningsplan. En slik vurdering må i tillegg til eventuell påvirkning fra vann og avløp, vurdere totalomfanget av foreslåtte tiltak i områdereguleringa, inklusive eventuell avrenning og fysiske flomsikringstiltak. Vurderinga må stå i forhold til mulig påvirkningsgrad.

Dersom planforslaget vil kunne påvirke måloppnåelsen i den regionale planen, må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens §12 om ny aktivitet eller nye inngrep. I denne sammenheng ønsker vi å vise til «Nye presiseringer om bruk av vannforskriftens §12», gitt av klima- og miljødepartementet i brev datert 12. juli 2021. Vi vil også minne om at hovedhensikten er å opprettholde/nå miljømåla, og at praktisk gjennomførbare tiltak skal settes inn for å begrense eventuelle negativ utvikling av tilstanden i vannet. Det er derfor viktig at eventuelle vurderinger/tiltak knytta til flomsikring også i størst mulig grad ivaretar livet i vannet.

Eventuelle fysiske tiltak i vassdrag må vurderes etter «Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag», dersom tiltaka ikke krever konsesjon etter vassdragsreguleringsloven eller vannressursloven. Fylkeskommunen er myndighet for strekninger uten anadrom laksefisk eller kreps.

Vi stiller gjerne til dialog ved behov og ønske om det, og anbefaler en utsjekk i regionalt planforum før høring og offentlig ettersyn, når det foreligger et planutkast. Ved behov er det også mulig å ta saken opp i flere planforumsmøter for å diskutere ulike tema i planarbeidet. Ta gjerne kontakt med oss underveis i arbeidet.

Vennlig hilsen

Christina Ilmork Martinsen

Rådgiver

Saksbehandler arkeologi: Håvard Hoftun

Saksbehandler bygningsmiljø og landskap (nyere tids kulturminner): Marte Fjeldvær

Saksbehandler friluftsliv: Eva Lill Kvisle

Saksbehandler samferdsel: Henriette Foss

Saksbehandler vannmiljø: Tonje Rundbråten

Saksbehandler plan: Christina Martinsen

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN